

కొత్తగా మహిళా మండలి సభ్యత్వం స్వీకరించిన

శ్రీమతి సుగుణా పరబ్రహ్మం పెళ్ళాడే కొత్త స్నేహితురాలిని శ్రీమతి కమ్లా విష్ణుమూర్తి, శ్రీమతి మంగ్లా పరమేశ్వరీలతో కలిసి పోర్టికోలోకి ప్రవేశించింది మధ్యాహ్నం రెండు గంటలప్పుడు.

ఇంటి తలుపులు మేసున్నయ్య. తలుపు మీద టక టకమని చప్పుడు చేసింది సుగుణా పరబ్రహ్మం. "ఇవ్వాలి మా వారికి ఆఫీ. నిన్నటి దాకా నైట్ సిష్టే చేశారు— ఈ పదిరోజుల విద్రా ఇవ్వాలే తీసేస్తారు." సంజాయిషిగా స్నేహితురాలితో అని వచ్చింది.

"నయం తెండి." నవ్వి అంది కమ్లా విష్ణుమూర్తి. "సిష్టేలో ఉన్న ఉపయోగం అదే. మా వారేం చేస్తారో తెలుసా?"

మళ్ళీ తలుపుల మీద టకటక మనిపించి మర్యాద పూర్వకమైన చిరునవ్వుతో కమ్లా విష్ణుమూర్తి కేసి చూసింది సుగుణా పరబ్రహ్మం "చెప్పండి" అన్నట్లు.

"మా వారికి వారానికి నికరంగా ఒక రోజు సెలవుదినం. ఉదయం టిఫిను చేసి వెళ్తారు. ఎప్పుడో ఒకసారి మాత్రం మళ్ళీ వచ్చి మధ్యాహ్నం భోజనం చేసి వెళ్తారు. సాధారణంగా మాత్రం ఉదయం వెళ్తే ఏ రాత్రి వదకొండింటికో రావటం— వస్తేందు గానీ దాటిందా ఇంకా మర్నాడు దయ్యో రావటం."

వల్ల మార్పులతో చిరునవ్వుని ఆశ్చర్యంతోకి మార్చింది శ్రీమతి పరబ్రహ్మం. "అల్లెటో! ఏం చేస్తుంటారేమిటి?"

"ఇంకేం చేస్తారా! అడుగుతారేం?" ముఖాన వల్లటి ఆశ్చర్యం పులుముకుని అన్నది శ్రీమతి విష్ణు. "చతుర్ముఖ పారాయణం."

"నయం దూ— ఈ రోజుల్లో ఆ మాత్రం భక్తి భావం మగాళ్ళ కుండటం!"

"భక్తి? భక్తి భావం ఏమిటండి?" ముఖాన ముడుచుకుంటున్న ఆశ్చర్యం.

మళ్ళీ తలుపు మీద టకటక టకటక మనిపించింది శ్రీమతి పరబ్రహ్మం. "పారాయణం అంటున్నారుగా!" తెల్లటి ఆమె ముఖం మీద లేతరంగు ప్రకాశం ఎంతో చక్కగా నవ్వింది.

"నర్సింధి. చతుర్ముఖ పారాయణమంటే తెలిదా మీకు?" ముదిరిన ఆశ్చర్యంపై లేత రంగులో మలకన పరిచాసపు అద్దకపు డిజైన్లు మేస్తూ అంది శ్రీమతి విష్ణుమూర్తి— "మీ వారేమిటి, చెబుతారు."

ఇంతలో చలాళ్ళ తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. వాచాపాస్తంలో పటకారా, దక్షిణ పాస్తంలో స్త్రీలు చెంచా—చాలల పై జామా, శాందో బనీసులో ప్రత్యక్షమై వారు పరబ్రహ్మం.

"ఏం చేస్తున్నారు? విద్రాసేతున్నారేమోననుకున్నా" అని నవ్వి కనుసైగ మాత్రంతో భర్తని గృహాంతరాంతరాల్లోకి పంపించి వేసింది సుగుణ. 'రండి "లోపలికి." స్నేహితురాలిని పుచ్చి ఆహ్వానిస్తూ అంది.

"బావుండండి, మీ ఇల్లా." లోనికి వచ్చేక అంది శ్రీమతి విష్ణు. "చక్కగా విశాలమైన గదులూ, పెద్ద పెద్ద కిటికీలూ."

గంభీరంగా పరికిస్తూ నిల్చున్న శ్రీమతి పరమేశ్వరీ అడిగింది: "అప్పుట్టు మీ పిల్లలేరీ?"

"ఇవ్వాలి మా పక్కంటి పిల్లల్లో కలిసి పిక్నిక్ వెళ్ళారండి" అని ఇటు తిరిగిన సుగుణకు వేం మార్పుకొచ్చిన భర్త కన్పించేడు. వం చయం చేసింది. "మా వారు—వీరు ఈ మధ్యనే ట్రాన్స్ఫర్ వచ్చారని చెప్పినా—విష్ణుమూర్తి— శ్రీమతి కమ్లా విష్ణుమూర్తి—వీరేమో మంగ్లా పరమేశ్వరీ. వీరూ వచ్చి వెలరోజులైందిట."

కమ్లా! మంగ్లా! ముందు ఆ ఉచ్చారణకి విస్తుపోయినాడు పరబ్రహ్మం. అరవత ఆ విష్ణు, పరమేశ్వరుల ఉద్యోగ వివరాడీగి తెలుసుకుని సెలవు తీసుకున్నాడు అవతల గదిలోకి.

ఆ అరవత ముగ్గురి మధ్యనా ముచ్చాపు గంట దాకా కొనసాగింది సంభాషణ. జార్జెట్, ఆర్గండి, జపాన్ నైలక్స్, జర్నల్ డీలక్స్, కాటిన్ సిఫాన్ లాటిన్

"ఏమిటి యూ మీన్! ఏమిటండి?" అనూ విస్తుపోతూ అన్నది సుగుణ. "అవిడ చీరే కట్టుకు రాలేదుటండి!! అలా కంగారు పడ తాళేమిటి?"

"ఓహో...వచ్చా..." లోకా లోకా నవ్వు తెచ్చి వెట్టుకొని అన్నాడు పరబ్రహ్మం. "ఆ చీర! అడంబలే బాగుంది. బాగుంది. వండర్ ఫుల్, వండర్ ఫుల్!"

"బావుండ! ఉత్తగా సింపుల్ గా బావుండని తేల్చేకారు. హా!!" అని ఉపోద్ఘాతం ముగించింది సుగుణ. "ఇంకా ఇవాలి మహిళా మండలిలో చూడాలింది మీరు. ఏం రంగుల్లో ఏం చీరలో! ఎంత చక్కటి రంగులో! అబ్బ! లేలేక పూలరంగు ల్లాంటి ఆ చీరల రంగుల్లో కళ్ళు తేలిపోయినా యనుకోండి. నేను వచ్చు వద్దంటున్న కొద్దీ బల వంతంగా ఆ మహిళా మండలికి పంపించేరా! ఇప్పుడు చూడండి—సమస్య లేదా వచ్చి పడుతున్నయ్యో!"

"నే పంపించేనా!" లోనికి చేసుకుని మళ్ళీ విస్తుపోయినాడు పరబ్రహ్మం. "ఇంతకీ ఇప్పుడు

మహిళా పుస్తకం

'కృష్ణ'

తుపాన్, చె వా సిలుకూ అమెరికా తలుకూ, ఇండియా ఉలుకూ, సీతూ— గోతూ— యెల్పుట్రా పడ జాలలో హు వెలవెట్లాడి పోయింది. రెవరెవ లాడింది. మిసమిసలాడింది.

శ్రీమతి విష్ణు, పరమేశ్వరీలను మూల మయిపు దాకా పంపిన తరువాత భర్త ఉన్న గదిలోకి ప్రవేశించింది శ్రీమతి సుగుణ. "ఏమండీ, ఇంకా వచ్చినావడ—" ఆ చీర చూశారుగా...ఎట్లా ఉంది?"

"ఏ చీర?" అనుమానంగా, ఆమాయకంగా అన్నాడు పరబ్రహ్మం. "నేనేమీ చూశేదే."

"చూశేదా? నేను పరిచయం చేసి, వాళ్ళ యన ఉద్యోగం అదీ మీ రడిగీ, అంతనే పూ మరి ఏం చేశారు?" ఆ ప్రయత్నంగానే సుగుణ భుక్కుటి చీకుచ్చెళ్ళల్లా ముడుచుకుపోయింది.

"ఏం చూశానా?" విస్తుపోతూ అన్నాడు పరబ్రహ్మం. "అపట్టి" అనగానే నేతిలోంచి గజా సీసా జారిన వాడిలా కంగారుగా అన్నాడు. "బబబ .. ననన... ఆదే...ఆదే...చ మీన్..."

నమస్యంటి?"

"విజంగా మీ కింకా తెలిలేదా—చెప్పండి?" విజంగానే అన్నట్లు పరబ్రహ్మం తలూపిన తరువాత విసుగూ, కోపమూ, బాధా అలుముకున్న కలనేత ముఖం భర్తకు విప్పి చూపుతూ అన్నది సుగుణా— "చక్కటి చీరలు కనీసం నాలుగై నా లేనిది నే నా మహిళా మండలికి పోలేనండి."

పరబ్రహ్మానికి గుండెలో పెద్ద చీరల బంగీ వడ్డట్టయింది. వండల్ల బింకంతో అన్నాడు— "పోసి పొకపోతే పోలా?"

అప్పటి కంతటితో సంభాషణ అగిపోయింది గానీ, శబ్దకత్తి గురించి ఒక్కొక్క మాటకు ఎంతటి మహత్తరమైన శక్తి ఉంటుందో తెలుగు మేస్తారు రోజుల కొద్దీ చెప్పినా బోధుడనిది ఆ సాయంత్రానికి అనుభవగతంగా తెలియవచ్చింది. "నారా జేబుకి లేకే" అని పూరికే పుట్టిందా అన కోవలసాచ్చింది. ఆ శబ్ద శక్తిని ఉపసంహారం చేసే ప్రయత్నంలో ఎన్నో అప్రస్థా లుపయోగించి

చూశాడు.

“చూడూ—కళామఠల్లో ‘నట బ్రహ్మాండ’ హీరోగా నటించిన తెలుగు సినిమా ‘అతడి కన్న ఇతడే మిన్న’ అడుతూంది వెళ్ళామా?”

ఉఁ హుఁగా లాభం లేక పోయింది.

“ప్లాస్టీ నవరస మహల్లో ‘సాందర్యమండన’ హీరోయిన్ గా నటించిన సినిమా ‘ధరణికి గిరి

కాయ ముక్కలూ, కాస్త కారమూ వేసి కూర చేసి, రొడ్డు పులుపు గుడ్డ వారూ, పిల్లి ముట్టిందని పారేసిన పెరుగు—స్పెషల్ వంట తయారుచేసింది శ్రీమతి పరబ్రహ్మం. పిక్నిక్ నుంచి లేటుగా వచ్చిన పిల్లలకు ఆనకాయ కారం వేసి అన్నం పెట్టి ఆ తరవాత మాంచి గ్రాతం ఉన్న మూడోవాడితో కచేరీ ఏర్పాటు చేసింది.

ఎంతో సాధన చేసిందేమో శ్రుతిలో మూతిని మూడు వంకర్లు తిప్పేసింది సుగుణ. “మీ చీరలూ నద్దూ, సారెలూ వద్దూ” అంది.

అన్నది గానీ ఇంకా సేపటికి రెండోవాడి ఒంటి మీద సాగసుగా మృదంగా తాళం విప్పించింది పరబ్రహ్మానికి.

ఆ రోజు చేతి కందిన నాలుగొందలు తీసుకువి

భారమా' అడుతూంది—వెళ్ళామా?”

“ఏమీ అక్కర్లే. ఇక నుంచి మహిళా మండలికే గాదు, సినిమాకీ. పైర్లకి గూడా స్వస్తి పాడినట్టే అనుకోండి” అంది సుగుణ.

‘అనుంగళం ప్రతిహతమవుగాక’ అనుకున్నాడు పరబ్రహ్మం.

ఆ రాత్రి గొండ ఉప్పులో నాలుగు బీర

ఆలోచనలో పడిపోయిన పరబ్రహ్మం మర్నాడుడయం కడగని స్లాన్మూలో నుంచి వచ్చిన చల్లారిన కాఫీ ఇచ్చిన శ్రీమతి వైపు భయభక్తి లుట్టివడేలా చూస్తూ “అన్నట్లు ఇవాల చేతి క్లాస్ట్ర డబ్బోస్తుంది. సాయంత్రం బట్టల కొట్టుకు వెళ్తాం. మంచి చీర లో రెండు తీసుకుందూగాని” అన్నాడు.

ఇంటికి వెళ్ళేముందు బట్టల షాపుకి వెళ్ళేడు.

షాపు యజమాని సొద్దుట్టింది తన కోసమే ఎదుట చూస్తున్న వాడిలా కనిపించేడు పరబ్రహ్మానికి. కాఫీ తెప్పించేడు. “ఈ మధ్య రావడం మానే శార్వార్ మీరు” అని విచారం వ్యక్తపరచేడు గ్లాస్ పేన్స్ వెనకని చీరల దొంతరల్లోకి చూస్తున్న తనలో “అవన్నీ నేర చీరల్వార్—తమకు పనికిరావు”

అవి రూలింగ్స్ కార్మిళ్ళిట్టే వసుగా ఒక దాని మీదొకటి ఎడెయ్యసాగేడు చీరలు - రంగులు, పూలు, డిజైన్లు, మెజాయిక్ పాటర్న్లు.

మొత్తానికి మూడు చీరలు ఎంపిక చేసి, ఇంట్లో చూపించి అప్రూవ్ అయితే తీసుకుంటానని చీరం ప్యాకేజీలో ఇంటి వైపు నడిచేడు పరబ్రహ్మం. శ్రీమతి ద్వారంలోనే నిల్బుంది ప్రవన్న ప్రదనంతో.

పరబ్రహ్మం ముఖం వెలిగిపోయింది. చీర విప్పి బార్డర్ చూపిస్తూ వెక్కిరిస్తూ మడిచిన మోచెతిని విప్పి చీరల ప్యాకేజీ చూపించేడు.

ప్రవన్నత విన్నయంలోకి మారగా "ఏమిటాదీ?" అన్నది సుగుణ అనుమానంగా.

"వాహ్! చీరలు... పిరీస్? సాడియా!" అన్నాడు పరబ్రహ్మం నాటకీయంగా. వెంటనే సుగుణ ముఖం ప్రేంకై పోయింది. "చీరలూ!"

ఆ ముఖ వాలకానికి కుంగిపోయానాడు పర బ్రహ్మం. ఇన్నేళ్ళు కావరం చేసినా తను గ్రహించ లేని విధంగా సీరియల్ నవలలా అనుకోని మలుపులు తిరుగుతూనే ఉన్నది శ్రీమతి ప్రతి చర్య. "ఏం... చీరలు కావాలన్నావ్?" అన్నాడు.

సుగుణ మాటాళ్ళేడు. ఒకసారి చిరాకగా నఖ శిఖ వర్షంతం చూసింది. "సరేండీ, ముందు ఇంట్లోకి వస్తారా, చీరల మూటలన్నీలా అక్కణ్ణించునే మాట్లాడతారా?"

భర్తృత్వం అంత థాంకెస్ ఫుల్ టైమ్ జాబ్ ఇంకోటి లేదనిపించింది పరబ్రహ్మనికి. "వూ!" అని తాత్పర్యంగా ఒక నవ్వు విరిచేసి ఉదాసీనంగా ఇంట్లోకి నడిచేడు.

సుగుణ ఇచ్చిన కాఫీ తీసుకొనలేడు. బట్టలూ మార్చుకోలేడు. విరిక్తిగా కూర్చున్నాడు.

గ్రహించుగా సుగుణ వచ్చి భుజం మీద చెయ్యి వేసి లాలించింది. నెమ్మదిగా "తలనొప్పిగా ఉందా? సో సారి" అంది. కాస్త విమిరేక "అది కాదండీ- అసీను సుంచి మీరూ సరాసరి ఇంటికొచ్చేయ్యక ఆ పాడైన చీరలపైపు కెండు కెళ్ళారు? పొద్దు వెన్నుడో తిని వెళ్ళారు. ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా చూసుకోకపోతే ఎలా!" అన్నది.

పరబ్రహ్మం అయోషుయంలో పడిపోయానాడు. 'మరి ఈ చీరల కోసం గాకపోతే రాత్రి ఆ కచేరి, తని ఆవరణం ఎందుకూ!' విమగ్న అనుకున్నాడు మనసులో.

ఆ రాత్రి పిల్లల్ని ద్రపోయిన తరవాత ట్యూబ్ లైట్ వెలుగులో చీరల్ని తీసి పరిశీలించింది సుగుణ. "ఈ చీర బార్డర్... అబ్బ! ఎంత బాగుందో! అంచుకూడా!"

సగర్వంగా చూడటండా ఉండలేకపోయానాడు పరబ్రహ్మం. 'దా...వ తేగిరి-ఎంతైనా చదివింది ఇంజనీరింగ్ కదా!'

"ఇంత చక్కటి బార్డర్ అంచూ వేశాడా!" భర్త కళ్ళు తన కళ్ళలోకి చూడగానే అంది సుగుణ. "ఏం లాభం! ఈ ముదురు రంగు

చూడండి. ఎంత చందం చేశాడో చీరకీ ముదురు రంగు వేసి! వ్వి! ఎబ్బే!"

రెండో చీర చూడసాగింది. "అం- ఇదండీ రంగు. రంగంటే ఇట్లా ఉండాలి. అబ్బ! కళ్ళ కెంత పోయిగా ఉందో ఈ రంగు చూస్తుంటే! చూడండి మీరూ - ఏం బావుళ్ళే?" అంది చనువుగా.

పరబ్రహ్మం 'అవు' నన్నట్లు తలూపివా దిగులుగా భార్య ముఖంలోకి చూస్తూ భయ సందేహాలతో అన్నాడు: "మరి బార్డర్ అవ్వో?"

"అదే చూస్తున్నా" అంటూ పరిశీలనగా చూసింది సుగుణ. రెండు నిమిషాలు పోయాక విరక్తిగా వచ్చింది. "చెడగొట్టేశాడండీ. బార్డర్ తో పాడు చేశాడు చక్కటి రంగుని... వ్వి... పిటి!"

సాకు - బేకు

ఒక అంధ్రుడు కన్నడిగుడు చేస్తున్న విందుకు వెళ్ళాడు. అందరూ భోజనం చేయడం ప్రారంభించారు. ఆయనకు రెండు మాటలు వినబడు తున్నవి- సాకు అవి, బేకు అవి. అయితే పదార్థం కావాలంటే ఏ మాట వాడవలెనో, వద్దనడానికి ఏ మాట వాడవలెనో అతనికి తెలిసింది కాదు. తనకు కావలసిన పదార్థం వచ్చినప్పుడల్లా కొంచెం 'సాకు' అనడం సాగించాడు. కప్పడ, తెలుగు పదాలను కలిపి వాడుతున్నాడు. ఆ వద్దన చేసే వాడు ఆయనకు వడ్డించకుండా వెళ్ళిపోతూ ఉండేవాడు. కడుపు మండి పోతున్నది. ఎవరూ ఏదీ విన్నదిలో వేయ కుండా పోతుండేరి. ఆయన విసుగెత్తిపోయి, ఆ తరవాత, ఎవరో రాగానే- "ఏమయ్యాయో! అరగంట మంచి ఒక్కరూ నాకు సాకలేదు. నీ సాకు చల్లు బండలు గానూ, నీవైనా రెండు బేకులు వేసిపో" అన్నాడు. ఆపరిస్థితిని విన్న వాళ్ళు విరబాడి నవ్వారు.

పరబ్రహ్మం ఇహ మాట్లాళ్ళేడు. అందోల నగా తన భవిష్యత్తు నూహించుకో సాగేడు.

"ఉండండీ. పోనీ ఈ చీర చూతాము" అంది సుగుణ, ఎట్లాగైనా భర్తకి పూరణ కలిగించానని తననపడుతూన్న దానిలా.

కొన్ని వందల నెకన్న చూసీ చూసీ చూసింది. ఆ పైన అన్నది: "గుడ్డ చక్కచో ఉండండీ. మినవిన లాడుతూ. చాలా నాణ్యమైన గుడ్డ. కావడానికి కాటన్ అయినా పాలిస్టర్ లా ఉంది. చూడండి మీరూ, ప్లీజ్." పరబ్రహ్మం చేత్తో విమిరి చూసిందాకా వదళ్ళేడు. "ఎటొచ్చి ఈ చీరకి ఆ మోదటి చీర బార్డర్, రెండో చీర రంగూ ఉంటే... అబ్బ... ఎంత బాండేదో... వూ... కదండీ?"

పరబ్రహ్మం మాట్లాళ్ళేడు. క్రుద్ధంగా తల వంచుకుని మూటలల్నిలానే మడతలూ అవీ సరిజాసి మళ్ళీ ఆ ప్యాకేజీలోకి సర్దుకోసాగేడు.

ఆ తరవాత నెమ్మదిగా అసలు సంగతి చెప్పింది సుగుణ. "నిన్న మధ్యాహ్నం కమ్మ విష్ణు వాళ్ళింటికి వెళ్ళానండీ. ఆవిడ మొన్నే మధ్యనే తీసుకుంది చీరలు రెండు. ధర కూడా చాలా తక్కువ. ఎవడై, తొందై. ఇప్పుడు మీరూ తెచ్చిన మూడు చీరల ఇరీదులో అయిదు చీరలన్నాయి చూడండి. వాళ్ళానీవో పని చేసే ఎటుండర్ ఒకతను నెల కోసాని బొంబాయి వెళ్ళి తెప్పట్ట. ఎంత చవకో! మళ్ళీ చీరలు గూడా ఎంత చక్కటి చీరలనీ! లేక లేక..."

"వంకాయలు" అని చికాగ్గా అవతలికి వెళ్ళి పోయాడు పరబ్రహ్మం.

మర్నాడు దయం పరబ్రహ్మం ప్యాకేజీపట్టుకుని ఆఫీసుకు వెళ్ళా. ఆఖరి అర్ధింపుగా అన్నాడు- "చూడూ నిన్న ఒక అర్థ గంట సేపు కిందివి మీదవి తీసి ఈ చీరలు సెలెక్ట్ చేసి తీసుకొచ్చేను. పాపం, కాఫీకూడా తెప్పించేడు. మధ్యాహ్నం ప్లీజ్! ఈ ఒక్కసారి కనీసం ఒక్క చీరయినా తీసుకోకపోతే బాగుండదు."

"వాయో రామ్మ!" నవ్వుతూ విస్తుపోతూ తల వట్టుకుంది సుగుణ భర్త అమాయాకల్పానికి. "మీ రర్థ గంట సేపటికే అంత మొహమాటపడి పోతున్నారు. చీరల కొనుగోంటే ఏంటుకున్నారూ? నేనూ, మా పిన్నీ గంటసేపు కనీసం చూసేవాళ్ళం; మళ్ళీ ఒక్క చీర కూడా తీసుకునే వాళ్ళం కాదు. చీరల బేరమంటే అంత మరి. మీ మొగళ్ళు కేం తెలుస్తుంది? భలేవారు!"

ఆ షాపతనూ, అతని మన్ననా మర్యాద, ఆ కాఫీ గ్లాసించించిన ఒద్దికా, వోరిమిలో కూడిన అతని చిరునవ్వునువస్తులో మెదిలింది పరబ్రహ్మనికి. "వ్వి! అది విజమే నోయ్. కానీ ఇక్కడ పరిస్థితి వేరు" అంటూండగానే ఒక బ్రిలియంట్ అయి డియా వచ్చింది. "ఆ షాపతను నాకు క్లబ్ ఫ్రెండ్. సేకాటలో రెండు మూడుసార్లు డ్యూ కూడా సెట్టెను. ప్లీజ్. ఒక్కచీర తీసుకుంటానోయ్."

సుగుణకు జాలి వేసింది. "ఏమో రెద్దూ- పాడయింది ఒకే చీరగదా. ఒక్కలా మధనపడు తున్నాడు. ఎందుకీ ప్రాణిని క్షోభ పెట్టడం అప్పించింది. నిట్టూర్చి అన్నది- "సరే, మీ ఇష్టం. కానీ ఆ మిగతా డబ్బు ఇచ్చేసి వెళ్ళండి. మధ్యాహ్నం కమ్మ విష్ణు వాళ్ళింటికి ఆ చీరలన్నాయి వస్తాడు. మంగ్గు పరమేశ్వర్ కూడా వస్తానంది. ఒక మూడు చీరలు అతవ్లగ్గరే తీసుకుంటాం."

ఆ మధ్యాహ్నం సుగుణ వెళ్ళేసరికి కమ్మ విష్ణు, మంగ్గు పరమేశ్వర్ ఇద్దరూ తనకోసమే ఎదురు చూస్తున్నారు. ఆ చీరల కుర్రాడు మాత్రం ఇంకా వచ్చినట్లు లేదు. "నేనే లేటేమో ననుకున్నా" అంది చవ్వుతూ.

"ఇంకా రాలేదు కుబేరకుమార్." అతన్నిగురించి, అతని బిజినెస్ గురించి విచరిస్తూ అప్పుడి కమ్మ విష్ణు. "ఈ చుట్టుపక్కల ఉప్పు నాలుగై దూళ్ళు తిరిగొస్తుంటాడు. ఎంత గిరాకీ అనీ, సుగుణగారూ. అసలు నా అనుమానం ఇవ్వా ఇతనికి కుర్రైతే చేశాం గానీ చీరలేమయినా మిగిలి ఉన్నాయో లేదో మన అదృష్టం మరి. చూడాలి."

కొంచెం కువరం కలిగింది సుగుణలో. 'మీ

రెప్పుడూ తీసుకునే వారేగా! కళాసౌకి దీని మీరాగండి. ఏనైనా ఉంటే నే తీసుకుంటా' అందామమకుని ఆపోయింది. 'ఏన్ని తెస్తావో ఇంతకీ ఇతను! కుబేరకుమార్ తా! ఎంత చక్కటి కొత్తరకం పేర!' అనుకుంది.

ఇంతలో కుబేరకుమార్ రానే వచ్చేడు. మణి కట్టుకు స్త్రీలు కడియం, రవ్వ మోసిన గడ్డం—కాళీజి మ్మాడెంట్లా ఉన్నాడు. చేతిలో మాట్ కే— "నమస్తక్కా" అంటూ నవ్వుతూ వచ్చేడు. "సారీ, అక్కా, నాల్గయిదుమంది దగ్గర అద్యాన్వీ తీసుకో మంటి. వాళ్ళ తామ్మి బోయి మాలిచ్చి వస్తున్నా."

కమ్లా విష్ణు గర్వంగా అన్నది. "పరవాలేదులే గాని, ఇంతకీ చీరలు ఏ మన్నా తెచ్చేవా, ఉత్త మాట్ కే పట్టుకొచ్చేవా?"

ఏన్నియర్ గా వచ్చేడు కుబేరకుమార్. "మీరు జెప్పంపుతే తేకుంటాస్తా, అక్కా? ఫోస్టాన్ చీరలు మూడంటే మూడే ఉన్నాయి. అవీ నేను ఇంట్లో దాపెట్టుంటి—మీరు చెప్పంపంగనె తెచ్చేసిన,"

సుగుణా, మంగ్గా, కమ్లా ముగ్గురూ కంగారు పడ్డారు.

"దాన్నేవుంది. కాకపోతే తలా ఒకటి తీస్తుంటాం. మళ్ళా పన్నీ ఏకేలో ఎలాగా వెళిస్తావుగా సువ్వు" అంది కమ్లా.

కుబేరకుమార్ కూర్చున్నాడు ఏమెంట్ నేం మీదే. ముందు దస్తీ తీసి మాట్ కే భద్రంగా తుడిచేడు. చాలా ఖరీదైన మాట్ కే ఏ.బి.సి. నాలు గొండలు దాకా వేస్తుంది. ఆ తాలాలు తీస్తూ తుడుస్తూ చెప్పుకుపోయినాడు. "ఏం జెప్పవక్కా! నే నీ చీరల బిజినెస్ పెట్టి పెద్ద పరేషన్ బడి పాయిన్టుకోరాదు. ఏ యక్క కియ్యకపోయినా నారాజయితరు. నాకెమొ పెద్ద ఇంట్లో... ఏం లేదు. ఏదో మీ అసుంటి తెలిసినాళ్ళ కొనస ఏ ఏషూరూ జేసిన..." ఇబ్బందిగా వచ్చేడు. "ఇంగిప్పుడు నేను మాన్మోదామన్న మామ్మిచ్చేతల్లు లేరు. పెద్ద పరేషన్ వేస్తాడు. మల్ల యిదే బిజినెస్ సీకంద ర్నాడులో మావోడు జేస్తుండు. ఎయిలకెయిలలు కమాయిస్తాండు."

ఇంకా చెప్పుకు పోతున్నాడు. కుబేరకుమార్. మాట్ కే తేవకోసారి తుడుస్తూ, మూత తెరవ బోతూ, మళ్ళీ అంతలోకే మరేదో జ్జప్పికి వచ్చి ఆ ఉదంతం చెబుతూ ఏ.బి.సి. మాట్ కే తాలాలతో నిర్లక్ష్యంగా ఆడుకుంటూ.

సరిగ్గా పది ఏమిషిల తరవాత త్రుటికాలంలో తాలాలు తీసి మాట్ కే మూత తెరిచేకాడు కుబేర కుమార్!

మూడు వైపులా ఉన్న కుర్రీల్లోంచి ముగ్గురూ ముందుకు వంగారు.

ముచ్చటగా మూడే చీరలున్నయ్. ఒకటి నీలం, మరొకటి గులాబీ రంగు, మరొకటి నమవు వచ్చరంగు. మూడూ తమకు వచ్చిన రంగులే—కంటి కాస్తోదంగా కప్పించే శేతరంగులు.

"అక్కా, మనత (మనదగ్గర) ఈ రంగులంత వసండు జెయ్యరుగని బొంబైలనైతే ఈ రంగు చీరల్ని ట్టివంక ఇంకో రంగు మీదొక్క వాళ్ల వజరే

గడియారం జోక్

గడియారం సరిగానే ఉంది. అందరూ క్లాసులోకి వెళ్ళారు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు కూడా క్లాసులోనే ఉన్నాడు. ఒంటి గంటకు లాంగీబెట్ కొడతార. ఆరోజున వస్త్రండు ముచ్చివుకే లాంగీబెట్ విడిచించింది. మామూలుగానే బెట్ అంటూ ఉమకుని అంటూ క్లాసులు వదిలి బయటకు వచ్చారు. ప్రతి వారూ తమ గడియారం చూసుకుని 'ముందుగా గంట కొట్టారు. ఏ మళ్ళా' అని అచ్చర్య పోయారు. హాడ్ మాస్టరు అలాగే అచ్చర్యపడ్డారు. అయితేనేం బహువలసిన అల్లరి జరిగిపోయింది. పిల్లలు ఇంటికి పోవడం సాగించారు. ఆ బెట్ అలా మోగుతూనే ఉంది, మధ్య మధ్య ఆగితూ. ఎవరో అల్లరికి ఈ పని చేసే ఉంటారని అనుకుని బెట్ ఎవరు కొడుతున్నారో మూర్ఖానుని వెళ్ళాడు ప్రధానో పాధ్యాయుడు. త్రాడు లాగితే మోగే గంట అది. బయట వరండాలో ఉంది అది. హాడ్ మాస్టరు అక్కడకు వెళ్ళాడు. బెట్ మోగుతూనే ఉంది. ఆ గంటమ మోగించే తాడును ఒక కుక్క తోకకు కట్టారు ఎవరో. అది తోకను లాక్కొచ్చుప్పుడల్లా గంట మోగుతూ వచ్చింది. ఇటువంటి అల్లరులు ప్రతివారూ వ్యతిరేకమే! అయితే, వాటి వలన చేష్టగతమైన హాస్యం ఏర్పడినవి.

(చూపు) ప్రధానోపాధ్యాయుడు! ఆ రంగుల్నాస్తే పరేషన్ వేవాలన్నారాదు."

"విజమే, కమ్లా. ప్లాక్లాన్ లేడిసంతా ఇట్లాంటి శేతరంగు చీరల్నే కట్టుకుంటారా. మా వారి షర్టు, ప్యాంటూ అన్నీ శేతరంగునే" అన్నది మంగ్గా పరమేశ్వర్.

కమ్లా విష్ణు విశ్లేషణాత్మకంగా అలోచిస్తూ అన్నది: "అది వరలే గాని నువ్వు పోయినా చీర వచ్చుడు హేమామాల్నీ సారీస్, రేఖా సారీస్, రాశి సారీస్ తెస్తానన్నావుగా! ఏనైంది మరి?"

అక్కా కమ్లా అమాయకత్వానికి సుదురు కొట్టుకుంటూ వచ్చేడు కుబేరకుమార్. "అయ్యో అక్కా! కూనం (గురుకు) బట్టనే లేదా? మల్ల ఇవేం చీరలన్నన్నా?"

కమ్లా విష్ణు ముఖం చిన్నబుచ్చుకోగానే ఆ గాలివాలు చాన్స్ వట్టెసుకుంటూ అన్నది మంగ్గా పరమేశ్వర్: "నే పట్టెకా, కుబేరకుమార్. ఆ శేత గులాబీరంగు చీర హేమామాల్నీ సారీ కదూ?"

మెచ్చుకున్నట్లు చూసి మంగ్గా కేసి తలెగరేస్తూ అన్నాడు కుబేరకుమార్: "కరట్—కరట్టక్కా. అక్కా శనా ఉషారున్నది. ఏమొ అన్నున్నాగివీ" సుగుణా పరబ్రహ్మం ఈ అయోమయంలో పడిపోయి నోరు తెరిచి అటూ ఇటూ చూస్తూంది పోయింది.

కుబేరకుమార్ కొత్త ఖాతాదారు తెరిచిన నోటి నో కంటు కవిపెద్దా కావాలనే ఇగ్నోర్ చేస్తున్నాడు. చాలాసేపు ఆలోచించి అన్నది సుగుణా: "తెలుగు

సినీమా తారల చీరలు కూడా ఉంటయ్యా?"

"అన్నీ ఉంటయ్యక్కా—అవి తెస్తలే న్నేను. సీకందర్నాడుల మా వాడు సుదరాన్ బోయి తెస్తడు. నేను జాళ్ళు. శిరదేవి, జయవర్దా, జయసుధా, జోతలచ్చి, జయమాల్నీ సారీస్."

"అమ్మయ్యో! జ్యోతిలక్షి, జయమాలివీ సారీస్ కూడానా?"

"అవు, అకా." భృకుటి ముడిచేడు కుబేర ఇందులో వింతేముందన్నట్లు. "జోతలచ్చి, జయ మాల్నీ సాడీల్నాడ ఉంటాయి. కవీ నెరువు జ్వరింత తక్కు ఉంటది. బొడ్డు కింద గ్గడై మోకాళ్ళకి జ్వరింత కింది దన్న వస్తది. అంతే. కవీ సాడి శవా బాటుంటదిక్కా. మనగ్గవాలంటే మావోడి తెల్లి దెప్పిస్త." ప్రశ్నార్థకంగా చూసేడు.

"వద్దులే...వద్దులే గాని, చీరల్యంగనే చెప్పు మరి?" బెరన్నీ వో కాలిక్కి తాక్కుమన్నా అన్నది కమ్లా.

"అక్కా, ఏవో మాల్నీ సాడి సువ్ దీస్తా. ఆ కలర్ నీకు మంచిగుంటది. రేఖా సాడి మంగ్గా అక్కా దీస్తుంటది. నీలంబంగు సాడి గీ కొత్తక్కా దీస్తుంటది" అని సుగుణా కేసి తిరిగి అడిగేడు— "ఏమక్కా?"

బుద్ధిగా తలూపింది సుగ్గా పరబెరమం. 'తగాదా లేకుండా చక్కగా రంగులు కూడా పంచి పెట్టేడు. చీరలమే అట్టి అంటే ఇట్లా ఉండాలి' అని మనసులో అనుకుంది. "కానీ 'అయవ' అడిగితే ఈ చీర పేరు ఏమని చెప్పాలి?" అడిగింది. "కుబేరకుమార్, మరి ఈ చీర పేరేంటో చెప్పావో కాదేం?"

కుబేర్ ఆ ప్రశ్న వినగానే జ్ఞాపకం చేసు కుంటున్నట్లు కళ్ళు మూసుకున్నాడు. మూసిన కుడిచేతి బొటనవేల్తో నెమ్మదిగా సుదురు కాసేపు కొట్టుకుంటూ "అదీ—అదీ—వ్చెప్పవక్కాయాది మరిశు" అని కళ్ళు తెరిచి సుగ్గా పరబెరమం చూడగానే గుర్తొచ్చిన వాడిలా "అదీ పూనందిల్లం సాడి, అక్కా. పూనం దిల్లం సాడి" అన్నాడు.

నంతోషంతో విల్వూర్చింది సుగుణ. చీర తీసుకుని అటూ ఇటూ చూసేంది. మధ్యన కాస్త పొగులు పోయినట్లుండటం చూసి "ఇదిగో...ఇటు చూప. ఇక్కడిట్లా ఉండేం?" అపడిగింది.

దూరం నుంచే మెడ విక్కించి చూసేడు కుబేర్. "అదేం గాదక్కా—టెచ్చర్లనే ఉంటదట్లు, ఏంగాదక్కా—అదేం గాదు" అన్నాడు సామ్యంగా.

తనూ అడిగింది మంగ్గా. "ఇక్కడ చూడు, కుమార్. రంగులో కొంచెం మార్పుగా ఉండేమో?"

మళ్ళీ కూర్చున్న చోట్లించే మెడ విక్కించేకు కుబేర్. "అదా—అది డై యింగ్లె జ్వర లక్షకొడ ఉంటది. ఏం గాదక్కా, అదేం గాదు."

కమ్లా విష్ణు సంతోషంగా "మొత్తానికి హేమా మాల్నీ సారీ కొనిపించేవో మా చేత" అన్నది.

"నేనూ పూనందిల్లం సారీ కొనడం ఇదే వన్స్ టైమ్." అంది సుగ్గా నవ్వుతూ.

మంగ్గా పరమేశ్వర్ "అయితే నేను రేఖా—వా సారీ రేఖా సారీ అన్న మాట" అంది చీరని ఒళ్ళో విమురుకుంటూ.

ఇంతలో "కమ్మ, కమ్మ" అంటూ బయటపించి విష్ణుమూర్తి గొంతు వినిపించింది.

వారిక కరుణకుంటూ "సొచ్చినట్టుండక్కా. ఈ దినం సీయల్ బెట్టివ" అన్నాడు కుబేర కుమార్. విష్ణుమూర్తి ఆపీసులోనే వని చేస్తున్నాడు.

తలుపు తీసింది కమ్మ.

మంగ్గా, సుగ్గా లేచి "వసుసే" అన్నారు.

ప్రతి వసుస్కారం చేసి ఇటు తిరిగి చూసేడు విష్ణుమూర్తి. "ఏమోయ్, కుబేరయ్యా! ఆపీసుకు సెలవు పెట్టి బేరం చేసుకుంటున్నావా?" అన్నాడు వసుసే అందుకుంటూ.

ఒక చేతిని వలుపుకుంటూ, మరో చేత్తో తల గోక్కుంటూ వక్కినక్కి నవ్వుతూ "ఏదో బతకాలే గద్దార్" అన్నాడు కుబేరయ్య.

ఆ సాయంత్రం చీరల పం తడిగిన పరబ్రహ్మ వికి వెప్పింది సుగుణ— "ఒక్క చీర దొరికిందండి కష్టమిద—అదీ ఈ మధ్యాహ్నం నే వెళ్ళబట్టి. తేకపోతే ఇది కూడా హేమామాలోనై, రేఖానో కొట్టెద్దురు."

భృకుటి ముడిచేడు పరబ్రహ్మం. "అదేంటి? వాళ్ళెవరు? ఇక్కడి కెందుకొచ్చేరు?" అంటూ వాకబు చేశాడు.

నవ్వుతూ "అదేనండి—విప్రు పరిచయం చేశానే— వాళ్ళే" అంటూ చీరల పేర్కూ, ధరిలూ వివరించింది

సుగుణ, వింటూ పరబ్రహ్మం విన్నుపోగా.

ఆ చీర కట్టుకునే అవకాశం అంత తొందరగా రాలేదు సుగుణకి. మామూలు మహిళా మండలి సమావేశాలకి కట్టుకెళ్ళామంటే మనసూ స్కరించలేదు. అటీవల వచ్చిన పండక్కి పరబ్రహ్మం బలవంతం చేసి తను తెచ్చిన చీరే కట్టించాడు.

చివరి కెప్పుడైతేనే ఆ బభరాత్రి రాలేవచ్చింది.

మహిళా మండలి వార్షిక సమావేశం—ప్రఖ్యాత రచయిత్రి సుమతీదేవి ముఖ్య అతిథి. సాయంత్రం అయిదు గంటలకు సమావేశం ప్రారంభం. మహిళా మండలి కాంపౌండ్ నిండా ఫెళఫెళ్ళాడే రంగుల చీరలూ, జాకెట్లూ.

కాంపౌండ్ కి కొంచెం దూరంగా కాలేజీ కుర్రాళ్ళు, తదితర కిసోరి బాయిసు మునిగాళ్ళ మీద విల్చుని ఎత్తు తక్కువ కాంపౌండ్ లోపలికి వస్తున్న పభ్యురాండని చూస్తూ విల్చున్నారు.

పూనందిల్లం సారీ కట్టింది సుగుణ. లేత నీలం రంగు పూలీ పూలీ చీర పైన మఖసుల్ డిజైన్లు లా ఎంబాయిడరీ చేసిన నీలపు రంగు వలయాలు మాచ్ అయ్యేట్లుగా అదే లేత నీలం సాల్టిస్టర్ బ్లోజా వేసుకుంది. 'నీలాకాశం నుంచి విహారాని కొచ్చిన నీలందిల్లంలా కచ్చిస్తూందిరా అనుకుంటున్నారేమో వాళ్ళు వచ్చు గురించి' అనుకుంటూ కాంపౌండ్ లో అడుగిడుతూ అటూ ఇటూ చూసింది.

ఒక పక్కన లేత గులాబీ విష్ణూ, మరోవైపు లేత వసుపు పరమేశ్వరూ పరిగ్గా తవలాగే మంచిగ్ బ్లోజెన్ లో...

వేదిక దగ్గర ముందు వరసలో ఖడ్గరు చీరా, బ్లోజా, పొడరు కూడా సరిగా అడ్డవి ముఖాన బోలెడు కుంకుమ అద్దిన బ్లోజుతో, బాగా విచ్చుకున్న తామరపువ్వు లాంటి ముఖాన వ్యవస్థైసి, సరళవైస పలకరింపుతో పలకరించడాని కొచ్చిన వాళ్ళని పలకరిస్తూ కూర్చుంది సుమతీదేవి.

చాలామంది పలకరించేరు— "చీర వాలా బాగుంది. ఎంతకీ తీసుకున్నారా?" అంటూ. పలకరించని వాళ్ళు కూడా మెచ్చుకోలుగా చూడటం గమనించుకుంటూంది సుగుణ.

గులాబీమాట్టి, వసుపు రేఖా కూడా అదే సందడిలో ఉన్నారు.

ఫంక్ష్న్ ప్రారంభమై నాక కూడా పరామర్శలు నడుస్తూనే ఉన్నయ్.

కొన్ని చోట్ల మాత్రం అస్పృహపూడు సుమిత్రా దేవిని గురించి, సుమత్రా దీవిని గురించి, సుమిత్రా దేవిని గురించి ముచ్చటించుకుంటున్నారు.

"మీ కోసం ఎవరో వచ్చేరమ్మా!" మహిళా మండలి ఎటెండరు వచ్చి చెప్పింది సుగుణకు.

కూర్చున్న చోట్లించి కాస్త ఇవతలకు రాగానే అల్లంత దూరాన కప్పించిన ఆడబిడ్డని చూసి "ఓహ్...ఓహ్" అంటూ వంతోషంగా ముందుకు నడిచింది.

అభినందనలు

1982 మే నెలలో మా వద్ద ఇంజనీరింగ్ ఎంట్రన్స్ కోచింగ్ తీసికొన్న వారిలో దాదాపు 240 స్టీలు వచ్చినట్లు విద్యార్థులు వ్రాసిన ఉత్తరముల ద్వారా తెలిసినది.

వారందరికీ మా అభినందనలు. ఇంకా కొంతమందికి స్టీలు వచ్చాయని వారి స్నేహితులద్వారా తెలిసింది. వారు వెంటనే వారి రిజిష్టరు నెం. తో సహా తెలియజేయ గోర్తాము.

ఇట్లు.

యల్. రత్తయ్య, డైరెక్టర్

విజ్ఞాన్ ట్యుటోరియల్స్, గ్రాడీపేట, గుంటూరు-2.

పరబ్రహ్మం చెల్లెలూ, సుగుణకీ ఆడబిడ్డా డాక్టర్ శ్రీలక్ష్మి ఆత్మీయతతో నవ్వుతూ తనూ ఎదురు వడిచింది.

“ఓహో... ఏంటిది, వదినా, నువ్వు ఉత్తరం పత్రం లేకుండా ఎక్కణ్ణుంచి రావడం?”

“అనుకోకుండా హైదరాబాద్ కు వచ్చేశాం చూడు, వదినా. మద్రాసుకి వారి కేదో కాన్ఫరెన్సుకి వెళ్ళాల్సింది. నేనూ సెలవుపెట్టి బయలుదేరాను బాబుతో సహా.”

“ఓహో... అప్పుడప్పుడూ కూడా వచ్చేరా? ఎంత ఆద్యక్షం!”

“ఇవ్వు, ఏమిటాదినా... ఇహా మిగతా ఇంటిదగ్గర మాట్లాడుకుంటున్నా. పద, నేనూ కాసేపు కూర్చుంటాను. మీ మహిళా మండలి కార్యక్రమాలు ఎట్లా ఉంటాయో చూడాలి.” ముందుకు నడిచి వేదికపై నున్న రచయితకి, అధ్యక్షురాలికి చిరు నవ్వుతో నమస్కారం చెటి మరీ కూర్చుంది

డాక్టర్ శ్రీలక్ష్మి.

వల్లనీ చిన్న బండి చక్రాలు అద్దిన తెల్లని నూలు చీర కట్టుకుంది శ్రీలక్ష్మి. నూలుచీరే గాని అందరి దృష్టి దాని మీదే ఆసించింది సుగుణకు. అంతేకాదు, వేదిక మీద కూర్చున్న రచయిత, ముందు వరసలో తను ఆడబిడ్డా వరసమైన నల్లటి నూలుచీరలో నిరాడంబరంగా కనిపించేరు.

ఆ రాత్రి ఇంట్లో కబుర్లతోటే పాదా పోయింది. డాబా మీద గ్లాస్ పంచె ఆరేసి నల్లు వెన్నెల-పల్లెల బొంబాయి బావతో, మేనత్త తెచ్చిన ఆట వస్తువులతో ఆడుతున్నారు విద్దరనేది మరచిపోయింది. పరబ్రహ్మం బావగారితో వచ్చుల పాఠశాలలో మునిగి తేల్తున్నాడు.

మర్నాడు బయట స్నానాదికాలైనాక ఫోటోలు దిగ లానికి సిద్దమవుతున్నారు.

శ్రీలక్ష్మి బలవంతం చేసి తను బొంబాయి నుంచి తెచ్చిన నూలు చీర కట్టించింది సుగుణాదిన చేత.

సుగుణ మనసంతా పూనందిల్లం మీదే ఉంది. ఆపుకోలేక గర్భంగా ఆడబిడ్డతో అన్నది: “ఇక్కడికి బొంబాయి చీర లోస్తాయోదినా. నిన్న నే కట్టుకున్న చీర చూశావుగా—సరిగా చూశావో లేదో? ఉండు, చూద్దాగాని.”

శ్రీలక్ష్మి వద్దంటున్నా వినకుండా వెళ్ళింది సుగుణ.

చూసింది చీరని శ్రీలక్ష్మి—వదిన ముఖంలోకి, చీరలోకి, వదిన ముఖంలోకి, మళ్ళీ చీరలోకి పరీక్షగా. “వదినా, ఎన్ని తీసుకున్నావీ చీరలు?”

సుగుణకు విచారం వేసింది. ‘కనీసం రెండన్నా తీసుకోకపోతినే. పాపం, తనకీ వచ్చినట్లుంది’ అను కుని అన్నది. “ఎన్నోనా! మా ముగ్గురికీ తలా ఒకటి దొరికింది. నీకు వచ్చితే నువ్వు తీసుకో, వదినా. నిజం.”

“నేనా!” విస్తుపోయింది శ్రీలక్ష్మి. కాసేపు వదిన ముఖంలోకి చూసి అన్నది నెమ్మదిగా: “అందు క్కాదులే, వదినా. కానీ నాకో మాట చెప్పు. ఈ చీర

రెండు భాషలు కలిస్తే...

● రూ బాగా వచ్చిన బ్రాహ్మణుడు ఒకడు వరసగా వదిపాను రోజులు సంధ్యావందనం చెయ్యడానికి వీలు చిక్కక చివరకు, వీలు కలిగినానే వదిపాను రోజుల సంధ్యా వందనం ఒకేసారి చెయ్యి వలిపి వచ్చింది. అయితే సంకల్పంతో ఆ సంగతి సంస్కృతంలో ఎలాగ అవతలెనో తెలియక “సంధ్యా యామోకా సంధ్యావందనో ఏకేదమో కరిష్యే” అని అన్నాడట.

“పేరేమిటి?”

“పేరా? ఎందుకు?” విస్మయంగా అన్నది సుగుణ. “పూనం దిల్లం. మరొకామె తీసుకున్న చీర పేరు పామామాలినీ—మరో చీర రాఖి పో.”

“అట్లాగా!” నవ్వుకుపోడానికి యత్నిస్తూ అన్నది శ్రీలక్ష్మి: “ఈ అంతు కూడా చాలా చక్కగా కుట్టి ఉంది. ఈ వూళ్ళోనే కుట్టించేవా ఈ ఎంబాయిదరి?”

“లేదు. అంతా బొంబాయిలోనే...” తన కా బాదరబంది ఏమీ లేదన్నట్లు చేయి పూసింది సుగుణ.

అప్పుడు చిరునవ్వు నవ్వింది ఆడబిడ్డా. “వదినా, నువ్వు అమాయకురాలివని తెలుసుగాని ఇంత అమా యకురాలి వనుకోలేదు.” నివ్వెరపోతున్న సుగుణ భుజం మీద చేయి ఉంచి దగ్గరికి తీసుకుంటూ, “కంగారు పడకులే. ఇప్పుడు చెప్పే నీ కృష్టం అన్నిన్నుండేమోగానీ నే చెబుకపోతే ఇంకా కష్టం అన్నిస్తుంది” అన్నది.

“ఏమిటి సంగతాదినా?” అనుమానంగా అడి గింది సుగుణ.

“ఏమీ లేదు. ఇవి వాడిన చీరలు.”

సుగుణకు కళ్ళు తిరగడోతున్న ట్టప్పించబోతున్నట్లు అనిపించ సాగింది.

“పెద్ద పెద్ద జీతం గీతం దొరికే ఉద్యోగుల భార్యలు చీరలు అయిదారు వాషలు కాగానే ఇహా ఆ చీరలు కట్టారు. వాళ్ళ దగ్గర చవగ్గా ఇరవయ్యకో, ముప్పైకో కొనుక్కుంటారు హాకర్స్ కొందరు. ఇండ్లకు తెచ్చుకుని అంచు కొద్దిగా కట్చేసి కుట్టేసి, ఎంబాయిదరి వర్క్ చేసి వలబైకో, ఏబైకో అమ్ముకుంటారు. ఇప్పుడు నీ కమ్మిన లాంటి వాళ్ళు వాళ్ళ దగ్గర అలా ఏబైకో, అరవైకో, పెద్ద మొత్తంలో అయితే ఇంకా చవకగానే కొనుక్కుని ఇట్లా మనలాంటి మధ్యతరగతి వాళ్ళకి ఎనబైకో, తొంబైకో అమ్ముకుంటుంటారు.”

తల వట్టుకుని పల్కగా నిట్టూర్చింది సుగుణ.

“జాగ్రత్తగా చూడు, నీకే తెలుస్తుంది. ఈ చీర కనీసం ఆరేడు వాషలైనా అయి ఉంటుంది.”

కాసేపు నోటు తెర్చి ఆలోచించేక “వదినా, నువ్వు చెప్పడం మంచికే అయింది. అయింది గానీ, ఈ సంగతి మీ అన్నయ్యకు మాత్రం చెప్పకే—నా మీద ఒట్టు” అన్నది సుగుణ.

చేతిలో చెయ్యి వేస్తూ వచ్చింది శ్రీలక్ష్మి.

తనూ నవ్వింది సుగుణా పరబ్రహ్మం, తెల్లటి ఆమె రంగు లేలేత తెలుపులోకి రాగా.

దురం నుండి “ఏమిటి తింత ఆలస్యం!” అంటూన్న పరబ్రహ్మం ముఖాన ఆశ్చర్యం కొంచెం ముదురు రంగులోకి వచ్చింది. “కమాన్—పూనం—దిల్లం!” అంటున్నాడు.

ఆ మాట ‘కారు—అల్లం’ అన్నట్లు వినిపించింది సుగుణా పరబ్రహ్మంకి.

పోట్ల ఫోలియోలు

గారవనీయులు బృందావన ముఖ్యమంత్రి పదేసదే పోర్టు ఫోలియోలు మార్చుడు.

గారవనీయు సత్యభామకు—

సల్లాపాలు, క్రీడలు, ప్రణయ కలహాలు.

గారవనీయు రుక్మిణికి—

పూజా పునస్కారాలు, దేవాలయాలు, తులసీవనాలు.

గారవనీయు రాధకు

ప్రణయ తన్మయత్వము, యమనా

సైకతాలు, నెమళ్ళ పెంపకం, తమాల నికుంజాలు

అప్పగించి సై పెత్తనము సాగిస్తుంటాడు.

మహిళాభ్యుదయము, సాంస్కృతిక

వ్యవహారాలు, పశుపోషణ

తానే స్వయంగా నిర్వహిస్తాడు.

-బెజవాడ గోపాలరెడ్డి